

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет філології

Кафедра української мови

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ СЛОВЕСНОСТІ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Українська мова і література»

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.01 Українська мова та література

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «28» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні інформаційні технології на уроках словесності
Викладач (-і)	Бабій Ірина Орестівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-08
Е-mail викладача	iryna.babii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Програма вивчення освітнього компонента (навчальної дисципліни) «Сучасні інформаційні технології на уроках словесності» укладена відповідно до ОП підготовки магістра спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). Предметом навчальної дисципліни є вивчення найважливіших інноваційних методик викладання української мови і літератури та сучасних технологій, знання яких необхідне для фахівця освітньої галузі.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні інноваційні технології на уроках словесності» є ознайомлення студентів із найважливішими інноваційними методиками викладання української мови і літератури та сучасними технологіями, знання яких необхідне для фахівця освітньої галузі. У рамках курсу (незалежно від того, яке буде навчання: онлайн чи офлайн) співпраця студентів і викладача передбачається у середовищі Google Classroom, яке дає можливість організувати онлайн навчання в умовах пандемії, використовуючи різні види інформації та додатки Google. Також буде зроблено короткий огляд відео сервісів GoogleMeet і Zoom, які забезпечують організацію спілкування учасників освітнього процесу в режимі реального часу і є ефективними для проведення групових відеодзвінків (відеоуроків, нарад, конференцій, консультацій тощо). Особливу увагу в пропонованому курсі буде присвячено аналізу тих мультимедійних засобів, форм і методів роботи, які можна застосовувати на уроках української мови чи літератури не тільки під час навчання онлайн, а й під час традиційного чи змішаного навчання (електронні підручники, презентації, буктрейлери, ребуси, кросворди, квести, інтелект-карти, комікси, хмари слів, інтерактивні вправи, електронна стіна Padlet, QR-коди тощо). Отож, основними завданнями вивчення дисципліни «Застосування інноваційних технологій на уроках словесності» є системне опанування студентами ІКТ для наступного застосування їх у майбутній професійній діяльності освітянина XXI століття.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Під час вивчення ОК «Сучасні інформаційні технології на уроках словесності» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП 014 Середня освіта (Українська мова і література):

ІК

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

ЗК-1. Здатність до застосування знань у практичних ситуаціях професійної діяльності.

ЗК-3. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК-9. Здатність дотримуватись норм культури спілкування державною українською мовою та іноземною мовою.

ЗК-11. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, працювати автономно і самостійно та оцінювати якість виконуваних робіт.

СК-2. Уміння поглиблювати теоретичні та практичні знання з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

СК-3. Здатність враховувати індивідуальні особливості здобувачів освіти, організовувати конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу, забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

СК-8. Уміння планувати, організовувати і координувати діяльність колективу фахівців у галузі освіти, здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

СК-9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови й літератури; аналізувати особливості сприйняття та засвоєння ними навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітнього процесу.

СК-12. Здатність до усвідомлення національно-світоглядного, художньо-виховного, творчо-розвивального потенціалу української мови та літератури, вміння враховувати національні, етнічні, регіональні особливості освітнього процесу, формувати національно свідому особистість.

ПР-03. Використовує сучасні методики й технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості викладання і навчання української мови й літератури, демонструє вміння практичного застосування педагогічних інновацій у професійній діяльності.

ПР-06. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки й обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного і змішаного навчання тощо.

ПР-10. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи реалізації та критично оцінює їх ефективність.

ПР-11. Демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю в закладах загальної середньої освіти, забезпечувати та оцінювати її якість.

ПР-13. Володіє здатністю до самостійного та автономного навчання впродовж життя за індивідуальною траєкторією розвитку, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, мотивує учнів до саморозвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	0 год.
Практичні заняття	30 год.

Самостійна робота		60 год.		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
Другий	014 Середня освіта	Другий	Обов'язковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.

Тема 1. Інформаційні технології та засоби навчання на уроках української мови і літератури.		5	10
Тема 2. ЕОР як основна умова трансформації педагогічної діяльності.		5	10
Тема 3. Прикладне програмне забезпечення. Додатки Google.		5	10
Тема 4. Ефективні моделі використання ЕОР та Інтернету в навчальному процесі учителем-словесником.		5	10
Тема 5. Огляд інформаційних ЕОР для навчального процесу та підвищення фахового рівня вчителя.		5	10
Тема 6. Застосування мобільних технологій у навчанні.		5	10
ЗАГ.:		30	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу узгоджена з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в університеті. За вивчення дисципліни студенти отримують максимально 100 балів. Зокрема: - Оцінки за відповіді на парах, різні дрібні поточні завдання тощо. - Ознайомлення з вебсервісом Google Classroom: 1. Приєднатися до Google Classroom з дисципліни «Сучасні інформаційні технології на уроках словесності» (у ролі учня). 2. Створити власний Google Classroom (тренувальний, у ролі викладача), запросити туди своїх одногрупників і мене (надіславши код доступу). 3. Створити у своєму Google Classroom завдання (якесь коротке і просте, щоб ми могли швидко його виконати, а ви – поставити нам оцінку); завдання з тестом (для тесту можна використати 10 термінів, які є у прикріпленому файлі); запитання (будь-яке доречне) і матеріал (у матеріалі прикріпити файл з невеликим повідомленням про суть, мету і можливості Google Classroom або якогось іншого схожого сервісу, наприклад, Microsoft Teams, Discord тощо). - Написати конспект інноваційного уроку або виховного заходу з використанням ІКТ. - Підвищення кваліфікації онлайн: до кінця семестру виконати таке залікове завдання: пройти який-небудь (на вибір) вебінар (майстер-клас, курси тощо) на одному із запропонованих вебсервісів, отримати сертифікат і здати його в Google Classroom. Можна обрати інший вебсервіс, якого нема серед перелічених, обґрунтувавши свій вибір. - Рекомендації колегам-учителям: поділитися досвідом, розказавши детально (з поширенням екрана, наприклад) про якийсь електронний ресурс (платформу, сайт тощо), які були для вас найкорисніші під час проходження педагогічних практик. Можна і про декілька, якщо буде складно визначитися з тим, що саме було найкорисніше і найважливіше. Або підготувати повідомлення на одну із запропонованих тем (див. доданий файл). - Підсумкове тестування за допомогою Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності ПНУ: https://d-learn.pro
Вимоги до письмових робіт	Див. вище.

Практичні заняття	Проблемні запитання, тести, практичні завдання, доповіді, самостійна робота, індивідуальні завдання.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час практичних занять; присутність студента на заняттях, пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених занять, оцінки, які отримав студент за усні та письмові відповіді, контроль самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік (підсумкове тестування за допомогою Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності ПНУ: https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/list)

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Форму письмового виконання роботи втілено на практичних, індивідуальних заняттях, під час написання контрольної, самостійної роботи чи виконання індивідуального завдання.

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає «Комісія з питань етики та академічної доброчесності» при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна література

1. Гримаська А. О. Використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення якості навчання української мови і літератури // Таврійський вісник освіти. 2016. № 4 (56). С. 23-27.
2. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 48 с.
3. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр ; за ред. член-кор. НАПН України Гуревича Р. С. Львів : Вид-во «СПОЛОМ». 2012. 502 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Навчальний посібник. Київ. Академвидав. 2004. 218 с.
5. Дороз В. Ф. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах: Навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 386 с.
6. Інтерактивні технології на уроках української словесності. Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. 106 с.
7. Інформаційні технології та засоби навчання (щомісячний рецензований електронний журнал в освітній сфері, що публікує повнотекстові статті в Інтернеті з негайним відкритим доступом).
8. Методичний poradник: форми і методи навчання. Харків : Вид. група «Основа», 2005. 128 с.
9. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника (проект). Розроблено на виконання Наказу МОН України № 38 від 15 січня 2019 року.
10. Пометун О. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання: [науково методичний посібник]. Київ : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
11. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка. Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. 284 с.
12. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Допоміжна література

1. Вембер В.П. Навчально-методичні вимоги до електронного підручника [Електронний ресурс] // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць / Редкол. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова. № 4 (11). 2006. С. 50– 56.
2. Голобородько М. Взаємодія викладача і студентів при використанні інтерактивних методів на заняттях з української мови. Філологічний часопис. 2016. Вип. 2. С. 174-178.
3. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 176 с.
4. Кадемія М. Ю., Шахіна І. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі :Навчальний посібник. Вінниця, ТОВ «Планер». 2011. 220 с.
5. Корицька Г., Подлесна І. Реалізація проблемно-пошукової, дослідницької діяльності учнів засобами веб-квест технології // Українська мова і література в школах України. 2016. № 11. С. 3-7.
6. Крупський, Я. В. Тлумачний словник з інформаційно-педагогічних технологій :Я. В. Крупський, В. М. Михалевич. Вінниця : ВНТУ, 2010. 72с.
7. Кучерук О.А. Перспективні технології навчання в шкільному курсі української мови: Навчальний посібник. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 182 с.
8. Месєвря О. І., Січкарь С. І. Посібник для вчителя: використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні української мови і літератури. Черкаси. ЧОПОПП, 2012. 60 с.
9. Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник / За редакцією: Жука Ю. О. К.: Педагогічна думка, 2012. 112 с.

10. Патрушева І. А. Мобільні технології в школі: посіб. для вчителів К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 175 с.
 11. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : Навчальний посібник. Рівне: Редакційно-видавничий центр «Теніс» Міжнародного університету «РЕГІ» ім. академіка С. Дем'янчука, 2003. 560 с.
 12. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.
 13. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс : Посібник для студентів пед. університетів та інститутів. К.: Ленвіт, 2011. 366 с.
 14. П'яст Н. Й. Використання інтерактивних методів на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням) // Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2010. № 1. С. 98-102.
 15. Система психолого-педагогічних вимог до засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення : монографія / за ред. М. І. Жалдака. К. : Атіка, 2014. 172 с.
 16. Сучасний урок: прогнозування, реалізація, аналіз : науково-допоміжний бібліографічний показник / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Наукова бібліотека ; укладачі: І. О. Железняк, В. В. Косенко ; редактор В. В. Косенко ; передмова В. В. Косенко. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. 206 с.
 17. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. Випуск 40 / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. 491 с.
 18. Теорія та практика реалізації змішаного навчання у закладах вищої освіти : збірник тез доповідей на Всеукраїнському науково-методичному семінарі з елементами вебінару (м. Харків, 28 лютого 2019 р.). Харків : ХТЕІ КНТЕУ, 2019. 80 с.
 19. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: зб. тез доповідей учасників всеукр. наук.-практ. семінару (Київ, 12 березня 2019 р.) / за заг. ред., О.В. Овчарук. Київ.: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2019. 108 с.
 20. Шроль Т. Особливості трансформації ролі суб'єктів освітнього процесу при переході від традиційної до змішаної моделі навчання [Електронний ресурс] / Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology. 2017. Том. 5. № 2. С. 43–47.
 21. Шроль Т.С. Особливості формування мотивації до онлайн-навчання майбутніх учителів [Електронний ресурс] // Інформаційні технології в професійній діяльності : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. (Рівне, 24-21 квітня 2016 р.). Рівне: РВВ РДГУ, 2016. № 10.
- Щербина О.А. Оцінювання компетентностей засобами платформи MOODLE [Електронний ресурс] // Інформаційні технології і засоби навчання. 2015, Том 45, № 1. С. 134–145.

Викладач:

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови

І. О. Бабій